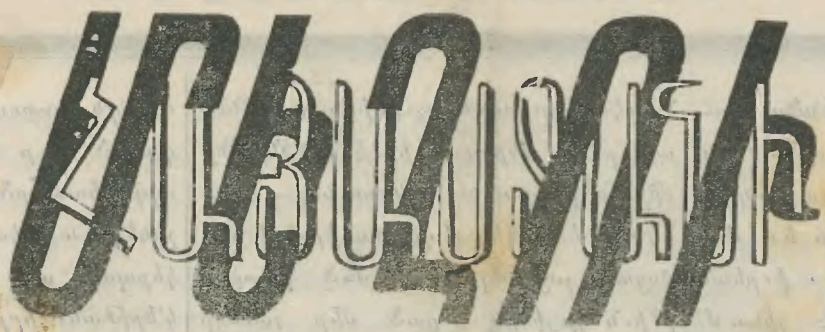

Տարեկան գինն է 10 ռուբլի:
Վեց ամսուանը՝ 5 ռ., երեք ամսուանը՝ 3 ռ., ամիսը 1 ռ.:
Առանձին համարներով խորանջիրք 5 կոպեկ:
Խորանջատուրը բաց է ամեն օր բացի կիրակի և տոն օրերից
տառադան 11—2 ժամը կէսօրից յետո:
Գտնարագրութիւնը գիտում են ուղղակի խորանջատուրէն հետեւեալ
նախագիւղ: В. ред. издателя «Мелу Ахачеан», ex Тиф-
лисе, упр. Редакция de «Moghoul Hafia» Tiflis.
(Caucase).

Խորանջատուրը ուղղած թէ՛ յօդուածները և թէ՛ նամակները
պէտք է պարզ գրուած լինին գրողի ստորագրութեամբ և նախագիւղ,
խորանջատուրը կարող է փոփոխել, ուղղել և կրճատել յօդուած-
ները, խորանջատուրը իւր վերայ չէ առնում յետ ուղարկել յօ-
դուածները և պահում է երկու ամիս մինչև ցարհանջ:
Յայտարարութիւնների համար վճարում են ամեն մի շաբաթ 2 կոպ-
է: Յայտարարութիւնները ընդունուում են հայերէն և օտար լեզուներով:
Յայտարարութիւնները ընդունուում են խորանջատուրը, սկսած 1-ին
հիւրանոցի տակ ալ: Տէր-Յովսէփեանի ծխախոտի խանութում և
ալ: Շաղկերիցների պալիլիոնում:

ԱՌԱՋԻՆԿԱՅ 1884 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

ՄԵԳՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԲԱՆՆԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐԸ

Կ'ընտարակի մոյն ուղղութեամբ և զիւրքով

Տարեկան բաժանորդագրւին է 10 ռուբլի կիսամեայ 5 ռուբլի:

Թիֆլիսում ստորագրուել կարելի է 1) խորանջատուրը, 2) պ. Շահվերդ-
եանի պալիլիոնում, 3) պ. Ջ. Գրիգորեանի գրադարանում, 4) պ. Յ. Շահին-
եանի ծխախոտի խանութում (Արմաւիրի գաւառում) և 5) պ. Տէր-Յովսէփ-
եանի խանութում (Միքայելի տանը, Եւսեպիանոս հիւրանոցի տակը): Իսկ օտ-
արագրագրութիւնը թող բարեհաճան զիմել խորանջատուրը: — В. Редакция «МЕГУ
АХАЧЕАН» — հասցէով:
ԲՈՒԱԿԱՆԻՆՈՒԹԻՒՆ. — I) Առաջնորդներ: II) Ազգային, III) Բաղարարական IX)
Բանասիրական, V) Թղթակցութիւնը, VI) Մանր լուրեր, VII) Խառն լուրեր, VIII) Ֆելե-
տոն, VI) Յայտարարութիւնը, X) Պատասխաններ խորանջատուրին:

ՄԱՆՈՒՐ. — ՄԵԳՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ամսագիրը տարին կը հրատարակուի չորս անգամ
և ԲՆՔ անգամ, իսկ եթէ միջոցները ներքին և ԶՈՐՍ կամ աւելի անգամ:

ԲՈՒԱԿԱՆԻՆՈՒԹԻՒՆ
Քաղաքի մարտիկան մասին:
Ազգային. — Թղթակցութիւններ
Լուրից և Արմաւիրից: — Մանր լուրեր:
Քաղաքական. — Քաղաքական
Լուրեր:
Մանր լուրեր:
Յայտարարութիւններ:
Բանասիրական. — Երկրորդ պա-
տասիրական: — Գաղափարական նկատողու-
թիւններ:

ԲՈՒԱԿԱՆԻՆ 10 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 1883 թ.

Պարտաւորել կանոններին 4 յօդ,
որի մասին խօսեցինք անցեալ հա-
մարտում, արգելում է քաղաքում
անտուն մերթել: Հաւանական է,

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՊԱՏԱՍԽԱՆՍ

Մինչև հիմայ ամսաներիցս, յոստմ,
բաւական արագաբերական և բուսար-
նուցեալ թէ՛ ևս օկայծերի վրայ խո-
սելով, ինչի մասին խորագրի անունն
ևս մէջ է իրել նախկին յօդուածու-
մըս:

Այստեղ ևս ձեռք արագաբերական թէ՛ ինչի
նոյն յօդուածին լեզուն էր խիստ, կը-
ծու, անպատշաճ, և կամ ինչպէս ա-
ղուծ էր անուանեցէր:

Կարգաւոր ձեռնարկը ևս նկատեցի,
որ զա ոչ միայն, իրեն մի գեղարուես-
տական գրուածք, շատ և շատ ստոր է,
այլ նաեւ իւր մէջ բովանդակում է շատ
վարկերի ու վարկեր մտքեր, որոց զոր-
ծողութեամբ հայ մտղովորը կարող էր
առաւել ևս վառանայ, մինչդեռ, ըստ
վիպակի մասին նոյն իսկ յօդուածագրին,
այդ տեսակ գրուածքը օպէտք է որ
կրթական նշանակութիւն ունենայ:
Վերաբերութեամբ օկայծերի ձգտումն
(тенденция), ևս նկատեցի, որ այդ տե-
սակ ևս միջով ձգտումը տաճկաստան-
ի համար, մասնաւոր ներկայ քաղա-
քական հանգամանքներում, վառագա-
ւոր, անհաշիւ ձգտում է:

Այդ ամենը տեսնելուց յետոյ, ևս,
մի և նոյն ժամանակ, գիտելի, որ մեր
գրականութեան ամենամեծ քաճաղ-
1) Տե՛ս ՄԵԳՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ 106.

4 յօդ, այդ պահանջին, չենք կա-
րող չ'առնել, որ քաղաքին բնակիչնե-
րի թէ՛ առողջութեանը և թէ՛ տըն-
տեսութեանը շատ վնասակար է ըս-
պանդանոցի բազմաթիւ այսքան հե-
ռու լինելն, ինչքան այժմ է:

Այս հարցը, ըստ մեր կարծեաց,
այնքան մեծ նշանակութիւն ունեցող
հարց է, որ մենք հարկաւոր ենք
համարում նրան մանրամասն քննու-
թեան ենթարկել մի ուրիշ պատեհ
ժամանակ, իսկ այժմ շարունակում
ենք մեր խօսքը պարտաւորել կանոն-
ներին մասին:

Այդ կանոններին 5 յօդ. արգե-
լում է լուրեր փոխառ լուրացի կամ
որ և ինչ անմարտ ջուր, աղբ, և
այլն: Շատ իրաւայի է այդ պահան-
ջը, բայց կրկնում ենք, որ այս յօ-
դուածն էլ մեռն ոչ տաւ կը մնայ
մինչև որ քաղաքային վարչութիւնը
վարձած սայլերն և տակաւները իւ-
րաւանդուր օր, իւրաւանդուր տան
առաջ չը կանգնեն իւրաւանդուր բա-
ղը մասին և այնպէս 24 ժամուայ
ընթացքում հաւաքուած թէ՛ չոր
և թէ՛ հեղուկութիւն անմարտութիւն-
ները զուր չը տանեն:

Այդ անմարտ ձգտութիւն է,
որոյ մէջ կատարաւոր համոզում
է անշուշտ և քաղաքային վարչու-
թիւնը և ինչպէս մենք անցեալ հա-
մարտից մէկում հայտնեցինք նա
արդէն բանակցութիւն է սկսել մի
կապաւորութիւն հետ, որը պարտաւոր

— Եւ վճարել իմ ձեռնոցը Բաֆֆին
վրայ նետել: Անշուշտ կարգաւ
նախ, որ մեր գրականութիւնն էլ կրի-
տիկոններ կ'ունենայ: Այդ երջանիկ,
ցանկալի ժամանակի ներկայացուցիչը
թող զայ և թէ՛ կուզ ամենից առաջ իմ
յօդուածներս, գրածներն և գրեցէ գրե-
լիքներս, իր զօրեղ զրկ մի հարուածով
իսկայն և եթ միտքով-վառ անէ: Եւ
ուրախ կը լինեմ: Ազգայն կրթական
ամեն մի հարուածը ևս ինձ համար
մեծ, շատ մեծ պատիւ կը համարեմ:
Եւ անշուշտ ուրախ կը լինեմ, եթէ ա-
զգայն հայ կրթականը իմ յօդուած-
ներս գէթ իւր աչքիւր անցկացնելու
պատիւը ինձ անէ: Բայց արդեօք պ-
րաֆֆին էլ ինձ նման կը մտածէ, արդ-
եօք նա այն ժամանակ ևս յաւակնու-
թիւն կ'ունենայ տեսլու և գիտելու որ
ինքը (մեծ և վառ սոսկանները մի
կողմ թողած) վիպասան է եղել: ՍԵ՛-
շաղկերից իւր զոյգութեամբ առաջին տարին
շատ լաւ էր առում ՄԵԳՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ,
ով ենք մենք, գիտե՛ք արդեօք, ով է ք
զուրք:

Բայց ինչ հարկաւոր են այս բաները:
Առաջ է օգտնանայ որ վեր միտս հա-
ճեցինք:

Իմ հասկացածին չափ խօսելով պ-
րաֆֆին վիպերից մի քանիսի վրայ
ևս բոլորովին հեռու էի, և հեռու եմ.
կրթական կոչուելու շնորհաւոր մտքից,
նա միմիայն երկու նպատակ ունէի,
նախ՝ այդ վիպերի հեղինակին և նրա
ընթերցողներին խորամանկ մի փոքրիկ

կանուխիւն է յայտնում չոր անմար-
տութիւնները իւրաւանդուր օր բա-
կերից զուր տանել, բայց միայն
պայմանաւորում է այդ գործի սկսելը
նրանով, որ նա ապահոված լինի
10,000 սենեկաց տէրերի կողմից: Եւ
այդ կապաւորութեան չնչին վարձ
է պահանջում, այն է՝ տարեկան 5
կոպէկ իւրաւանդուր սենեակի հա-
մար, որ շատ ցաւալի է, որ այդ գոր-
ծը այս վիշ ամսուայ ընթացքում
շատ քիչ համակող է գտել:

Ինչպէս լուրերը հաստատ աղ-
բիւրից դու մինչև այժմ միայն 4,000
սենեկաց տէրերից մեկ է յայտարա-
րութիւն, որով յայտնում են իրանց
ցանկութիւնը մասնակցել այդ գոր-
ծին:

Այս օգտակար գործի յաջողե-
լուն քաղաքային վարչութիւնը շատ
կը նպաստէր, եթէ գրա մասին յայ-
տարարութիւններ տպէր բոլոր տե-
ղական լեզուներով և ջրուէր բնակ-
չաց մէջ իւր զգրներին ձեռք և յա-
ճախակի լուրերներում կրկնէր այդ
յայտարարութիւնները և եթէ մե-
ծապատի իրաւասունները բարի օրի-
նակ ցոյց տային և խրախուսէին իւ-
րանց ընտրողներուն:

Քաղաքային վարչութիւնը, որը
համոզուել է, ինչպէս նա յայտարա-
րութիւնից երեւում է, որ բնակչաց
համար շատ զգուար է աղբը քա-
ղաքից զուր տանել առաւել
վարչութեան կողմից կազմակերպել

ճառագրութիւն անել: Եթէ պ. Բաֆֆին
և նրա ընթերցողները այդ ճառագրու-
թիւնը, օգուտը չը տեսնեն ինձանց,
թող լաւ խմանան, որ մնա երբեք չը-
տեսնեն և չեն տեսնել: Մասնաւորապէս
ինքը օմեր տաղանդաւոր վիպասանը
մասնաւոր թող խմացած լինի, որ ոչ
մի կրթական (չայլուսիններն ինչ են)
աշխարհում չէ կարող խելով որ և է
համար, Առաջ է, օգտնական քաղաք-
նի վրայ չի մնալ: Վաղուած անգամ
համարը ինքնիրան ցոյց կուտայ, կը
ճանաչեցնէ: Արեւմտ ձեռն այժման աղ-
մուկներն, այդքան լաց ու թաղերն ին-
չի և սոսկ համար են: Այդ եղբ, ա-
մօթ է, ինչի էք լալիս, ինչի ձեռ լէ-
տերի բերանով միջնորդում էք օտար-
կաւոր է Բաֆֆին ինչպէս 1), Եթէ
համոզուած էք, որ զուր համար էք
չայլուսիններն ձեռ ձկոյթն անգամ
չ'արժեն, արհամարհեցէք զրանց: Եւ
ինչի ուրեմն այդքան ստորանում էք
անհաւատար օյթերի հետ ի պայքար
մտնում: Բարեկամ, զա փոքրագրութիւն
է:

Իսկ ևս ինչքան ձեռ կ'առնեմ, որ զուր
ոչ համար էք, և ոչ էլ բանջար, այլ
մի վարկեր մարդ, մի գրականական
զործական աղբ, դէրվիլ, որ մի կող-
մից իւր հակառակորդին իւր թէ՛ ար-
համարհում է, միւս կողմից, նրա թող
զրից օտարիկ վախենում է:

— Ինչի:
— Մի գրեցէ՛ զրեւրը, ա՛հ, միմիայն

1) ՄԵԳՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ № 118 և 119.

և զեկաւարած միջոցներին, հաւանա-
կան է որ կը համոզուի էլ, որ հեղա-
նիւթ անմարտութիւնների զուր
տանել աղբ անհամեմատ աւելի
զգուար է, ըստ որում այդ բանի
համար ամենին միջոցներ չը կան
քաղաքում:

Այդ պատճառաւ մինչև կեղտոտ
հեղանիւթները քաղաքից զուր տա-
նելու միջոցներ չը կան, անհամար է
արգելել փողոցը թափել այդ ջր-
բը, ուր որ նրանք թէպէտ ջրի կը
կազմեն, բայց շուտով էլ կը գոր-
շխանան և կ'անհետան առանց մեծ
վնաս տալու բնակչաց առողջութեան,
իսկ կեղտոտ ջրերի համար փոսեր
չլինել տալու, որոց մէջ ջուրը շաբաթ-
ներով և ամիսներով կը մնայ կը հոսի
և ամենատեսակ հիւանդութեանց
պատճառ կը դառնայ, մենք միանա-
գամայն միաստակար ենք համար: Ա-
ռաջ պէտք է բնակչաց միջոց տալ
կեղտոտ ջուրը զուր տանելու հա-
մար և յետոյ պատուիրել փոսե-
րումը հաւաքել նրան:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Լ Օ Ռ Ի

Այս անգամ ևս նամակաւ թիֆ-
լիսոյ գիւղականական ընկերու-
թեան ուղարկութիւնը հրաւիրում

զրեւրը այլ ևս չը վաճառուին, գէթ ա-
ռաջուան նման:

Հա, այն էլ ատում, Բաֆֆին վիպե-
րի վրայ խօսելուս երկրորդ նպատակն
էլ այն էր և է, որ այդ վիպերի իւր
անգամ արժանաւորութեանց մասին մի
տարակուսանք, մի կատակ զարթեց-
նեմ հայ ինչի լեզուիցիայի մէջ, որը,
կարծեմ, մեծ մասամբ Բաֆֆին չէ
կարգում: Եւ ուղում ևս, որ այդ ին-
չի վիպերին, որպէս աւելի հակադրող
քան Բաֆֆին և եւ, օրացատրել և լու-
սարանելով թէ՛ այդ վիպերն ի՞նչ բաներ
են, թէ մենք որ աստիճան պէտք է
ընդունենք զրանց վարդապետութիւն-
ները, յորդոր ու պահանջները: Այդ
կարեւոր հարցի պարզութեամբ համար,
ևս մեր ինչի լեզուիցիայի նկատմամբ ևս
վերաբերել էլ է համարել այն ամեն յի-
մար, տաղանդական ցոյցներն, ինչ որ ե-
ղան նուստաւոր դէմ 2) և գուցէ կարող

2) Թիֆլիսում իմ իւր նախատուած
լինելու մասին, երբ պ. Լ. Եւ իւր յօ-
դուածում յիշատակութիւն էր արել,
ևս մի խօսք անգամ չ'առնի, բայց ահա
մի և նոյն բանը անում է ևս օր. փաւս-
տու, առելով թէ՛ հասարակութեան
(?) անհամակրութիւնը կարծեմ իր անի
վրայ վործեց պ. Հայկունին, որպէս
ինքն (ևս—ձեռ խոտարժ ծառան) ևս
խոստովանում է (Երբ, որպէս, Պ.
Փաւստոսի այս տողերն ամենաւառ ա-
պացուց են իրան և իրան նման մարդ-
կանց ով և ինչ լինելուն, Պարզ երե-

Ասորիան աւելի չափաւոր գտանվել է: Ասորիան-Մաճառաստանի համար ա- մենից ցանկալին այն է, որ Բուլղա- րիայի զարգացումն լինի Ռուսաստանի չափաւոր տարրերի, ուստի կատա- վարութեան անշուշտ է՝ Ռուսաց կայ- սեր բարեհաճ՝ նպատակներն ցան- կութեանց համաձայն: Բուլղոյ միւս յարաբերութեանց մէջ ներկայումս չը կայ ոչ մի քաղաքական հարց, որ առիթ տար տարածայնութեանց ա- ըստիական և ուսու քաղաքական հայեցողականներն մէջ: Նրանց մէջ երկպառակութեան տարր բնաւ չը կայ, բայց կայ առիթ, որ կարող է պահպանել բարեկամական յարաբե- րութիւնն երկու տէրութեանց մէջ: Այս առիթն է մտնում ցանկութեան- նը խաղաղութիւն պահպանելու, ո- թով օգնութեան են երկու կայսերն- ընդ էլ, ինչպէս և՛ խաղաղութիւնն անհրաժեշտ է և՛ նրանց ազգերի հա- մար: Երկու կառավարութիւնքն էլ պէտք է այս աչքի առաջ ունենան, երբ կարելի է լինում կարգադրելու որ և է մասնաւոր գէպը, որ վերա- բերում է նրանց յարաբերութեանց: Այսպիսի դէպքում Ասորիան-Մա- ճառաստանը չի յայտնուել անկեղծու- թիւն ցոյց տալու, որ իրաւունք կ'ու- նենայ սպասելու և Ռուսաստանի կող- մից:

«Neue Freie Presse» լրագրի մէջ հրատարակված է նրա թղթակիցնե- րից մէկի խօսակցութիւնը Բուլղա- րիայի արտաքին գործոց նախարար Բալթաստիկի հետ: Բալթաստիկը յայտ- նեց, որ շատ դժէք է մնացած ծանա- պարհորդութիւնից դէպի Պետեր- բուրգ: Ամենայն Ռուսաց կայսեր և պ. Վերմի խօսքերից այն համոզմուն- քն է հասնել, որ ուստի կառա- վարական շրջաններում ցանկանում

են, որ Բուլղարիայի իրանց ուժերով կառավարվելու ջանքերը սրտովին կատարելով յաջողութեամբ: Յայտնի բան է, Ռուսաստանում կայ երկու դ, թէ մի գուցէ հրեայի կանոնադրու- թիւնն, որ շատ լայն հիմունքներն վերայ է կազմված, ընդհանրապէս և մասնաւորապէս Բուլղարիայի պայ- մաններին համար անյարմար լինի: Բայց և այնպէս թէ Բուլղարիայի խոհմունքում օգուտ կը բաղնի ի- րանց իրաւունքները և երկրի ներ- քին զարգացումն առաջ կ'երկայ օ- թինաւորութեամբ: Պետերբուրգում բնաւ չեն ցաւիլ այդ կանոնադրու- թեան վերականգնման համար: Զի- նուորական հարցը շատ դժուարու- թիւններ ունի՝ բայց Բալթաստիկը ունի հիմք կարծելու, որ այդ հար- ցն էլ բաւարար որոշումն կ'տանայ: Երկու կողմերն էլ համաձայն են, որ զինուորական նախարարը պէտք է ուսու լինի, որ պէտք է դրաւ թէ՛ Ռուսաց կայսեր և թէ՛ Բուլղարիայի իշխանի հաւատարմութիւնը: Ահա ինչու Բալթաստիկը մեծ օգուտ է սպասում իշխանի անձնական բա- նակցութիւնները գնդապետ կառու- բարի հետ: Բալթաստիկը Վիեննա- յում նայն հայեցողութեամբ գտաւ, ի- րերի վերայ ինչ որ Ս. Պետերբուր- գում:

Այստեղ ընդունում են, որ Բուլ- ղարիան պարտւոր է երախտագէտ լինել դէպի Ռուսաստանը, շատ հա- մարում են Բուլղարիայի յաջողակ զարգացման և կարծում են, որ այս զարգացման անհրաժեշտ պայմանն- րից մէկը պիտի լինի մտնում հա- մաձայնութիւնը Ռուսաստանի հետ: Այսպիսի յաջող ապագայութիւնը ըս- տացաւ Բալթաստիկը խօսակցութիւ- նից կոմս Կալուդիի հետ: Բալթաստի-

կի Վիեննա գնալու նպատակն է ա- ուտարական դաշն կապելը Ասորիա- Մաճառաստանի և Բուլղարիայի մէջ: Կանուրի տիկերի ամբողջութիւնը վերա- բերութեամբ Բալթաստիկը յայտնեց, որ Բուլղարիան չէ մերժում իւր պարտականութիւնը նրանց բանկեր, բայց Պետեր-Բէլգրադի երկաթուղու- կառուցման անհրաժեշտութիւնն և Բարձրագոյն Գրան հարկի պահանջն և ճաճկատանի պարտուց մի մասի Բուլղարիայի վերայ բարձելու պըն- ղումն աչքի առաջ ունենալով բուլ- ղար նախարարը կարծում է, որ ար- ցին կ'իսաւեր ամբողջութիւնը մարտնչու- րի քանդումն, որ նշանաւոր ծախք է պահանջում չէ կարելի անցնա- ձգել և օգտակար ծախք համարել:

ԳԱՊԱՐԱՍՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գնդապետ Կառլ Բարի յանձնա- րարութիւնը Սոֆիայում շատ խա- ղադաստիական բնաւորութիւն ունի: Էգույ (1-ին նոյեմբեր) Կառլ Բարի կը յանձնէ իշխանին առաջարկու- թիւնները դարձնել կանոնաւորութե- համար: Այս ազգայնութիւնները կը քննեն իշխանն ու նախարարները: Հաւանական է, որ Բուլղարիայում զանազակ ուսու սպաների հարցը հա- մաձայնութեամբ կը վերջանայ:

— «Neue Freie Presse» լրագրի հարցումն Բելգրադից, որ խա- ղադութիւնը ցայաքի գաւառում վերականգնած է, սպասումութիւնը ձեռնած: Գաւառը պատերազմական վիճակի մէջ է: Ներկայումս զօրքերը զօրծում են Կենտրոնական դէմ:

— Ուրիշի գործակալութեան ճամատակցից (Մագադակար) հա- ղորումն 4-ին նոյեմբերի, որ Տա-

նանարիւմ յեղափոխութիւն է ծա- գել: Առաջին նախարարը սպանած է: Մագադակարի զեպաններին, ո- րոնք նոր վերադարձած էին Եւրոպա- յից, խեղդել են: Պրանսիացիք պատ- րաստվում են նորոգելու պատերազմա- կան գործողութիւնը Մագադակարի գէմ:

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

Ամսոյ 6-ին Թիֆլիսի Կուսանաց Վանքում սուրբ պատարագից յետ կատարվեցաւ հոգեհանգիստ Մարի- ամեան-Անանեան ուսումնարանի հիմ- նադիր Յովհաննէս Ստեփանեան Ան- նանցի հանգուցեալ Մարիամ կնոջ համար, որոյ յիշատակին է նուիրած գարդը: Ապա եկեղեցական դասն և սրբակրօն կուսանք հետեւելով արա- ղան առաջնորդին հանդիսականաց խուռն բաղնութեան ուղեկցութեամբ գնացին նոյն իսկ գարդին: Աշակեր- տուհիւր երգեցին «Տէր պահեա՛ ըզ- կայսր» ուսական մաղթանք երգն, որոյ միջոցին բոլոր հանգիսականք կանգնած էին: Ապա գարդին տեսուչ պ. Յ. Զիգիւնեանցը կարգաւ գարդ- ցի ուսումնական և անտեսական հա- շինն որից երեկցաւ, որ գարդում մօտաւորապէս 250 աշակերտուհիք կան, որոնց 163 Անանեան սաներն են: 21-ի հաշիւ բարեբարոց և միաց- կալք թոշակատու:

Տարեկան ծախքը 9 հազար սուր- լի որոյ 7 հազարը բացի անակի- կալ ծախսերից, ինչպիսի են գարդի շինութեան կամ կարկատանաց, տա- լին է մեծ: Հիմնադիր Յ. Ա. Անան- եանցն և 2 000-ը ստացվում է բա- րեբարներից և աշակերտուհեաց թո- շակներից:

Ամեն դաստանաց յառաջագէմ աշակերտուհիք մերձենալով օղանին, որոյ շուրջ բաղմած էին սրբական ա- ռաջնորդն, կուսանաց մայրապետն, կուսանք ու գարդի հոգաբարձուք, համարելով առաջնորդի ձեռքը ըս- տացան իբրեւ պարգև մի մի գիրք, իսկ աւարտողք, որ վեց էին ստացան վիպական: Ապա աշակերտուհիք եր- գեցին կրկին մի քանի երգեր և վերջնք նուիրած Անանեան գարդի և աղգատուհի յարատեւութեան և հաստատութեան, որոյ ներկայացու- ցիւք և գարդի հոգաբարձուք այն- տեղ էին հիմնադիր երկու եղբարք մեծ: Ապա Յովսէփ և Աղեքսանդր Ա- նանեանք, փեսայն պ. բժ. Մ. Շահ- պարեանց, քեռորդին պ. Յ. խա- տիսեանց իւրեանց ընտանեօք:

Հանգեալ կնոջ սրբական առաջ- նորդը պահպանելով: Յարգ և պա- տիւ հիմնադիրն և օրհնութիւն նը- րա հանգուցեալ կնոջ յիշատակին, որոյ բարեգործութեան պատուինը վայելում են բաղմութիւն չբաւար հայ օրհորդներ:

* «Тиф. Общ.» հաղորդում է հե- տեւել լուրը:— Ամսոյ 3-ին Զու- դուրէթի քաղաքաբանում կողովի տան ոտաց ծանապարհում գտնում են նորածին մանուկ կոկորդը դանա- կով կորած և ձախ կողքը պատա- ուրաղով ծակած:

Ահալին բաղմութիւն հաւաք- վում է տեսնելու, որոնց թվումն և մայր և աղջիկ Մարգրիտիկի: Մինչ- ղեւ ուրիշները ցու յայտնում են այդպիսի տարափոխ իրողութեան մասին, Մարգրիտիկի օրհորդը ստո- նութեամբ նայելով սպանած ման- կան վերայ հրաւիրում է իւր մերը տուն գնալու և սուրճ վայելելու: Ներկայ եղողները մէկը այս ստուտ-

Աւելորդ է տեսնել, որ ժամանակի պահանջից չէ կարող խոյս տալ և դը- րականութիւնը: Գրականութիւնը, որ ժամանակի օդին ամենից առաջ ինքն- էր ըմբռնել և նրան ժողովրդին մէջ ին- քը արձարծել, ինքը նրան մարկսացրել: Այս ամենից յետոյ, շատ հասկանա- լի է թէ որքան ծիծաղելի կը լինի մի հեղինակ, երբ կ'առն թէ ինձ ձեռք մի տաք, ես ձեր խաղաղապիւր չեմ: Եւ կամ եթէ հարկաւոր է ինձ ես ձեռք տալ, պէտք է ուրեմն անպատճառ դը- վել, պէտք է մինչև փառաց ի փառաց բարձրացնել, Հակառակ գէպում իմ օրը օր չէ, իմ կեանքը կեանք չէ:

— Կիցուք թէ ձեր վերջին առածը ճիշդ է, բայց միթէ ձեր պահանջն էլ իրաւացի է և մեզ համար պարտադիր: ձշմարիտ, միթէ զգոյշներն բարոյա- մանքը պիտի ստիպեն լուեւ այդ գէպ- քում ամեն մի փոքր ի շատէ գլխում ինքը ունեցող մարդուն ես:

Արդեաք ամեն ժամանակ ևս պէտք է լուել, երբ տեսնում էք, օրինակի հա- մար, որ մի որ և է Արմենիկ Սիւնի վեր է կենում և իւր ամեն նազարարողը դրոյկով 2) թէ ընդ- հանուր հայոց կաթողիկոսին և թէ էջմիածնի սինոդին նախատու և ա- նաբոյում է, թէ ինչի գրանք զաղթա- կանների օգտին ժողոված փողը հինգ զաղթականներին իրանց չը մասնատե- րին, այլ նրանց օրդուց լուսաւորու- ցին:

3) Եւ չմիայն ինչ և ճակատագրաւոր սովը:

Թեանը յատկացրին, որպէս զի սրանք ես իրանց հեղեթում իրանց հարց յիմա- րութիւնը չը գործեն:

Եւ կամ երբ մի քանի յիմար սուլ- ներ վեր են կենում և իրանց փառ ե- րեւակայնութեան մէջ միմյանց տեղի ու- նեցած պատճառի համար, ընդհ. հայոց կաթողիկոսին անտարադիր նամակ են գրում և ամեն տեսակ լրբութիւն- ներով հինաւորց ծերունիի սիրտը վըշ- տացնում 3): Եւ կամ երբ մի որ և է քահանայ կամ աշխարհական վեր է կենում և իւր դրոյկներում 4) մի ամբողջ քաղաքի ընտանիքներն գրե- թէ նախատուց յետոյ, ինքն իրան մի Գամբէտտա կամ մի Ռիմարի ու Բի- կոնաֆիլդ է երեւակայում, և կամ երբ մի և նայն անձն ինքնիրան թոյլ է տա- լիս վեր կենալ և լուսաւորական եկե- ղեցւոյ բնմից բողոքական Լուսաւորի կենտրոնութիւնը պատմում 5): Կամ դեր:

3) Այդ նամակի պատճենը մեզ մտն է: Եթե Գրիգորի հայ ազատամարտ երիտա- տարդութիւնն ստորագրութեամբ, յի- չեալ նամակի հեղինակները լսած լինե- լով, իրր թէ աղկոյ հանգուցեալ Հոյս բապտիստ Վշակը զաղարկեցին է ու- ղում, ուղարկել են զաղարկեցին միայն ճնշում գործել: Աւելորդ է տեսնել, որ Գէորգ Գ. բղի մարդն անգամ չէ անց- կացել մի այդպիսի մեծ պատիւ տանը մի ամենաօրհայ թերթին:

4) Եւ ինչպէս արդեաք վերջերս և օրհորդութեամբ բացատրութիւնը:

5) Ի դէպ, յիշեալ անձն երկու տար- ոց ի վեր սկսեց է չարաչար կեդրով

Հապէս մի որ և է Բաֆֆի, վեր է կե- նում և գրում ու քարոզում թէ հայ հոգեւորականութիւնը սկսեալ Վոլոք Գրի- գորից, ուսում, քրքրում են հայ աղկո- լերը ու թերթ... Եւ կամ երբ մի ենայն Բաֆֆին, առանց մի միջնակարգ դըպ- րոցի աշակերտի չափ գնեալ սովորած լինելու իւր ժողովրդի գրականութիւնը, սրա անցեալը և ներկան, վեր է կենում և մէկին զգէշ ու օրգո կոչում, միւսին, քաւազակ ու խաբերայն անուանում, — երբ այս և այսպիսի բաներ մենք մեր կեանքի և գրականութեան մէջ ամե- նայն օր տեսնում ենք, ասում եմ ես, միթէ զարձակ իրաւունք չ'ունենք մեր թոյլ ձայնը բարձրացնել, բողոքել, կամ, ըստ առաջին, օրինել հարկի գըն- չին, որ գնայ կանգնի իւր մասերի զինուն:

Երաճակուել սրբ. Մանուկու մրա ՎՊ- չակում օսե աստղեր կրող իւր յօդու- աններում, Արտալաւալից, Եթէ ըն- թերթողը ուղում է զրա պատճառը ի- մանալ ևս կ'ասեմ: Այդ անձը 1600 ու. Եւ միանապատկան (ճաշցն երկ) փո- ղը անոյշ է արել: Մանուկուին չարա- չար պահանջում էր: Արդում էր սրբա- կային մրա արգելք գնել տալ: Արշ- նորդներ մէջ ընկան չը թողին: Եւ ի- րան հերթում Վշակին միջոցաւ աշ- խատում էր Մանուկու մրա ճնշում ներ գործել, երկուց աղկու, Եթէ Վե- հափաւը չը փախճանէր, չեմ կարծում թէ այդ պարունը յաղթանակեր:

— Ո՛չ, պարոն, ո՛չ, ժամանակը մի այն ձեզ համար չէ, այլ նա և ուրիշ- ների համար էլ:

Արիւններն էլ, բա թէ վատ, ժամա- նակի օրդին են նոյնպէս: Եթէ ձեզ համար հաշիւ է վեպեր գրել, ուրիշնե- րի համար էլ պարաք է այդ վեպերը քննել, և նորա կը քննեն, թէ և կրի- տիկոսներ չեն և չեն էլ ուղում լինել: — «Духъ анализа и исследования — духъ нашего времени. Теперь все подлежит критикѣ даже самая критика.»

Հայկունի:

(Կը շարունակվի):

ԳԱՊԱՐԱՍՆ ՆԱԿՏՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Յելիւնսոն):

Վազմի գէֆիցիլը:— Այնիւ խոսա- մունք:— Նախ յամառութիւն և ապա ներողամտութիւն:— Նոր գաղափար փոխ առնել:— Պ. Փառաստին հա- մակարկան հետազոյրը:

Բաղուայ Վարդ. Ընկ. խորհրդի ան- ղամոց ներկայ թուականի հրատարա- կած մի տարվայ (82 թ.) դրոճուէն ու- թեան հաշուից երեկցաւ, որ խորհրդի անգամոց ոմանց ամենաջերմ մարդա- սիրական վառ եռանդի հզօր ոյժի աղ- ղեցութիւնից պակասել է քրեկո գրա- մազուրքը 1473 ու. 68 կողմի (յուցե 1707 ու. 68 կողմի է. Մի և նայն հը- բատարականութեան թերթի մէջ (տես

«Մեկու 27 №» և՛ պարտաւորուած խոստացել էին պո. անգամը, որ յի- չեալ զգէֆիցիլըք առաջիկայ տարիս (83 թ.) ամառնունեի աղբիւրներից կը լրացնեն և աչն:

Կիտը յարգոյ ընթերցողք, այն ժա- մանակ, — ընդհանուր ժողովում, ոմանք բողոքեցին, ոմանք ծրուկաց ու պղղա- ւոցներ արձակեցին և շատ ոմանք էլ մինչև անգամ կաշիից զուրս երեւու- չափ խօսեցին ու փրկարցին — սատիկ յուզվեցին, թէ՛ օրհնու է յաղգնել խորհուրդը, ինչու է նա անմեքենալի գումարին ձեռք պարզել, կամ պարզն անկը, ինչու է նա քրեկոճեղից աւել փող խորջել և ընկ. թոյլ պարանոցին վերայ մի չօջափելի գումար գէֆիցիլը բարդել: Ահա, այդպիսի ականջ խաղ- նող ու վշտ յարուցանող անարթօ ձայների մի ահալին աղմուկը — փողը, հնչվում էր խորհրդարանի լայն դահլի- ճի քունջ ու պոճախներից, — արդեօք հասարակ դատակարարի պարզ ու իրա- ւացի զղաղմունքներից չէր Յիշեալ բո- ղաբարկուններ իրանց աղերաւի դան- դաւանելով հասան հետեւալ կորակա- ցութեան: Գիտե՛ք, պարոնայք, ներ- կայ խորհրդի պո. 9 անգամը այդ օգէ- ֆիցիլաւը լրացնելու խոստմունքը դրա- տարապէս ապանովացնեն ընկերութեան, թէ ոչ:

Այ խախայ ու ըստայ: Եւ զարմանում եմ, որ այդպիսի մի սուղ միջոցում (կլուրի ժամը անց- նում էր) մի տեսակ խոսապահանջ —

սրտով թիւնը տեսնելով ասում է ոստի-
կանին, «Ես կարծում եմ, որ այս ե-
ղևնագործութիւնը օրինորդ Մարցի-
շնկին գործած է, որովհետեւ դեռ
երեկ ես նրան յղի տեսած եմ, իսկ
այսօր նա ազատված է: Օրինորդ լսե-
լով իւր մտան յայտնված կասկածն
ասում է. ի դուր կասկածում էր ինձ
վերայ, եթէ ես յղի էի երեկ, դեռ
այդ ապացուցութիւն չէ, որ ես լսե-
լով օրինորդ Մարցիշնկին — «Ես
մին է այն սպանած երեխային: «Ես
է, ինչու պատահաւոր, «Ես նրան
սպանեցի: Եւ երբ ոստիկանը ներս է
կանչում թաղապետի օգնականին և
մի քանի անձանց և հարցնում է օ-
րինորդ Մարցիշնկին կրկին: Վերջե-
նը հետեւալ ցուցմունքն է տալիս.
«Երեկ (2-ին) 4 ժամին կէսօրից յետ,
ես մօրս օգնականի փողոց բան զը-
նելու, երեխան էլ դուրս զրկեցի
խաղալու: Գուցէ կոպեցի անկողին
մտայ և շուտով ծնայ: Կամենալով
նորածին մանկան սպանել, ածեցի
նրա բերանը նշարի ոգին, բայց օս-
չը ներգործեց. ուստի և փորձեցի
կողքը պատառաքալով ծակել և երբ
այս ևս անօգուտ գտայ, մորթեցի
նրան դանակով և յետոյ տարայ ու
գցեցի ոտաց ձանապարհը: Ես ունե-
տէր-օջիցէրի ալջիկ եմ, 18 տարե-
կան և կրթութիւն ստացած եմ օ-
րինորդ զինվորականում:

Յաւախ դէպք, և անասելի բար-
բարություն, այն ես մի կրթուած
18-ամեայ օրինորդի կողմից, որպիսի
քարատրտութիւն:

Այսպիսով է, որ ժրջան մեղուն
իրաւորով ձմեռուայ պաշարը սկը-
սում է հայթայթել զարուհիք: Գու-
րըս զաւլով նա իրա մտքին փնթակի
միջից սկսում է արշաւել զարման հե-
ռու աշխարհներ: Հենց նրա — մեղուն,
տոկուն օրինակին հետեւեցին և՛ ընկ-
խորհրդի 8 պղ. անդամը, ինչպէս գա-
րունը բացուեց, — Կասկածն ծովի նա-
ւագնացութիւնը սկսուեց, խորհրդի պղ-
նախագահը արշաւեց դէպի հեռու Ռու-

Վաղարշապատից գրում են, որ
այնտեղ հասել են երկու երիտասարդ ք-
կուսակցութեան եկեղեցական դասնալու-
գիտաւորութեամբ և վարժվում են
քարոզչականութեան մէջ, բարբա-
շնկով «Մեղուն» ուղղութեան գէմ
երեկ դրանք էլ ժամանակով առանց
կրօնի խտրութեան վարդապետու-
թեան հետեւող ազատամիտ և լու-
սաւոր եկեղեցականներից պիտի դու-
նան հայ ժողովրդեան համար և օր-
բան լուսաւորեն անտարբերութեան,
բամբաստիրութեան, զրպարտութեան
խիղճ և համոզմունք վաճառելու
զաղափարներով: Ձը գիտե՞ք ոչ, ես
այս սրբակրօն փիլիսոփաները, միայն
կը ցանկանք նրանց խելը և համես-
տութիւնը, քանի որ կամենում են ըն-
դունել կուսակրօնութիւն:

Խմբագիր Պ. ՍԻՄԵՐՆԵԱՆՑ
Հրատարակիչ Հ. ԼԵՖԻԱՃԵԱՆՑ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Երեսիստան Հայոց Ազգային-Լո-
գիկոյ դպրոցի հոգաբարձական խոր-
հրդարանում նոյեմբր ամսոյ 16-
ին, երեկոյան 8 ժամին, կը լինի ա-
ծուրդ (առանց կրկնաձրդի) կողա-
լով տալու նոյն դպրոցի ԿԱԼՈՒ-
ԱՆՔԸ № 49 (ընծայած հան-
գուցեալ Յարութիւն Որդեանցից), որ
գտնվում է Կուր դետի հեղեղատի
(Սպիտ) վերայ: Պայմանաթուղթը
կարելի է կարգալ հոգաբարձութեան
դիւանատան մէջ ամէն օր, բացի
կիրակիցից և տօներից, առաւօտան
10 ից յ12 ժամին:

Գործաւար Հասան Զաւախանց

պարոնայք ինչու են թոյլ տամ իրանց
տղայամտական ցնդարանութեամբ զա-
ղեցնել հասարակութեան, էլ սրանից
արժանահաւատ անհատը միթէ կը զըտ
նուին մեր մէջ (չեղեցիով դէֆիցիտա-
գործաց) էլ ինչու են ձգնում այդ մար-
դաւեցներն (?) զբաւոր ապահովութիւն
պահանջելու: Լուսեց այդ հեղեղական
— յանդիմանական ճողմամբանութիւնը
առաջնակարգ բազմաթիւից, Այդ բո-
ւղեում թնդաց դաշիւրը աղայի խաթը
խօշ անող թիկնապահներ թէ արբա-
նեակների աղաղակներէն: «Ենչ զբա-
ւոր ապահովութիւն, ինչ դաշնարու-
թիւն, ինչ մուհակ, չէ, մի նոտարի-
տի վերսիլ և այլն և այլն և այլն,
Յաւառ բողբոջը, այդ նշմարելով,
չու ու փաղաղը ժողովելով, իրանց
խոշոված — մուղլուտ դէմքի վերայ Զա-
քարիայի պապանձումն զրօշմած հեռա-
ցան դաշիւրից, երեկ նոր էին զգում
իրանց ծայրահեղ յանդիմանութիւնը, կամ
լաւ է ասել, չարաչար սխալմունքը:

Այնպիսով է, որ ժրջան մեղուն
իրաւորով ձմեռուայ պաշարը սկը-
սում է հայթայթել զարուհիք: Գու-
րըս զաւլով նա իրա մտքին փնթակի
միջից սկսում է արշաւել զարման հե-
ռու աշխարհներ: Հենց նրա — մեղուն,
տոկուն օրինակին հետեւեցին և՛ ընկ-
խորհրդի 8 պղ. անդամը, ինչպէս գա-
րունը բացուեց, — Կասկածն ծովի նա-
ւագնացութիւնը սկսուեց, խորհրդի պղ-
նախագահը արշաւեց դէպի հեռու Ռու-

Ուստի և մենք իբրեւ մի անաշտա նը-
կատող մարմին, վարժօրը խորհուրդ կը
տանք մյն յանդուգն խոշնդոտներին,
որոնք իրանց յամաւորութեամբ ու ծա-
մածութեամբ ձգնում էին անհաւա-
տարմութեան — ազնիւ խոստման զվե-
րայ, որպէս զի չ'ամաչեն առաջիկայ
ընդհանուր ժողովում իրանց կեղծ-
ստեղծ և անտեղի ճանապարհակու-

ՄԱՍՈՒԼ ՏԱՎՅՑ ԴՈՒՐՈՒ ՆԱԿԱՐ
և լուր հայ գրականութեան
մաս ծախվում է Վարդիկ Տէր-
Վարդիկեանցի ԸՆԴՀԱՆ
ԽԱՐՉԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
տարի, ուսումնական և բնական
մասն: Գինն է 30 կոպէկ:
10—2

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ ԶՎԵՐԻԱ-
ՅՈՒՄ:

Ինձ համար ամենաբարձր պար-
տաւորութիւն եմ համարում յայտ-
նել յարգելի հայ ուսուցչական
դասին և հայ երիտասար-
դութեան, որ Զուհեկերայի քուր-
քաղաքում կարելի է երկու տարուայ
ընթացքում խիստ աժան բայց
փայլեւէ ապրուստով Հերբարտ-
Յիլլի բակտուր ուղղութեան (ամե-
նաբնական) մասնակալարժու-
թիւնը սովորել: Մանրամասնու-
թիւնն իմանալ ցանկացող պարոննե-
րը թող բարեհաճին դիմել ինձ հե-
տեւալ հասցեով:

Ե. Սիւրբաթ. An das Lehrerse-
minar zu Chur. Herrn D. Kalanta-
rianz in Chur Schweiz.

ԹԻՓԼԻՍԻ քաղաքային վար-
չութիւնը:

Այսու հասցանում է ի գիտութիւն
հասարակաց, որ ներկայ նոյեմբրի
1-ից յօգուտ քաղաքի կարգադրած
ՀԱՐԿԵՐԻ ընդունելութիւնը տե-
ղի կ'ունենայ նրա գանձարանում ա-
ռաւօտան 9 ժամից մինչև 2-ը կէ-
սօրից յետ և երեկոյան 6 ժամից
մինչև 8 ժամը:

Թեանց փոխարէն, պատրաստել մի առ-
գեթն յորում խոտովանվեն իրանց
սխալները և առաջնակարգ լաւագործ-
ութիւնը բազմաձեւերին հրապարակա-
վեալ շնորհակալութիւն մատուցանեն.
— Եթէ ոչ... (էլ ինչ ոչ):

Եթէ ապրենք, կը տեսնենք:

Սխալ կարծիք էր, որ ոմանք ձգնում
էին արտատուրել մեր քարոզիչ հայր
Հերմակեանի յարգ ու վարկը, թէ իր-
եւ նա, միշտ իրա քարոզները ընտրի
առաւելալ վերցնում է պոչաւոր սա-
տաններին ու պոչաւոր հրէշներին զա-
նազան զարուհիքի արարքները և այն-
պէս նկատաւորում է բարեպաշտ ուն-
կեղծաց:

Արդ եթէ այդպէս է, բաւ անցեալ
կերակէ (հոկտ. 16-ին) հենց միեւնոյն
ատենաբանը չէր, որ Մարգ. ընկ. զըպ-
րոցի ոմանց աղքատ ու չքաւոր աշա-
կերտունհեց ցնցոտիները բնարան վերց-
նելով ամբողջ 1 1/2 ժամ ատենաբանեց,
Այո, հայր ձեռք, որ մինչև անգամ
զպրոցի ընկալարին ստիպել էր, որպէս
զի նա յանձնէ չքաւորուններին, որ
այն օրը իրանց ամենացնցոտիացած
հանդերձներով դան եկեղեցի (թէ և պղ-
ղակալարը մերթէլ էր), որ ունեղիլը
ակնառան լինեն և այնպէս հաւատան
հայր ատենաբանի աղբարանայ իրողու-
թեան ակնառան լինելով (սա ամենա-
համոզիչն է), Մեր գործը չէ, որ մենք
սկսենք հեռագրուել, քննել ու զննել,
թէ՛ այն բողբոջում, չ'անխմաց չքաւոր

Զ. Գրեգորեանցի «Կովկասեան» գրաւորձառանցի
Հրատարակութեամբ.

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ
Յ. Կապրեաղի
Յօրինած
ԸՆՏԻՐ ՀԱՏՈՒՄՆԵՐ

անունով աշխատասիրութեան առաջին մասն. Ա. ք ճ ա կ:
Գինն է 1 ռ. 25 կ.: Գումարով առնողներին 1 ռ.: Գիր-
քը բաղկացած է 470 մեծագիր երեսից:

5—10

Գուրս եկաւ մամուլի տակից Վաղարշապատում տալա-
գրուած Եզնիկ քահանայ Երզնկեանցի նոր աշխատասիրու-
թիւնը.

«ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԳԱՐԱՆ ՀԱՅ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ».

Վաճառվում է Զ. Գրեգորեանցի Կովկասեան գրաւոր-
ձառանցում: Գինն է 80 կոպէկ:

5—10

Բ. ՇԱՀՎԵՐԴԵԱՆԻ
ԲԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ
ԳՐԱՎԱՅՈՒՄՆՈՑՈՒՄ
ԹԻՓԼԻՍԻ
Մ Է Զ
Բաժանորդագրում են ամէն
տեսակ պարբերական հրատա-
րակութիւններին, ինչպէս տե-
ղական, Ռուսաստանի, նոյնպէս
և Արտասահմանեան:
Հասցէն. — Тифлисъ. Въ Га-
зетное Агентство В. Шавер-
дова.
(3) 10—1

Վիճակիս սրբազան առաջնորդի
հրամանաւ՝ Բէթղէսէմի օ. Աստու-
ծածնայ եկեղեցւոյ հովանաւորու-
թեամբ բացուեց

«ՄԱՆԿԱՎԱՆ ՊԱՐՏԷԶ»

որ այսօրուանց ընդունվում են եր-
կու տարի 5—7 տարեկան մանուկ-
ներ:

Հին Բէհթեմեան փողոց, տուն
Բասառմեանի, № 10.

Վարժուհի — Կատարիւշք՝

Օր. Սալմէ Երեցեան.

Օր. Սօֆիա Փարիշեան.

ձեր հեռագրից. 4-ը, ես իս 5 օր է,
ինչ որ անկողնի մէջ էի, ինչ փող ինչ
հեռագիր, ինքեթ էք, վա. 5-ը, եղ-
բաք, առէք իմ բաժին 10 կոպէկ,
բայց պարզը խոտովանվում եմ, որ
կեանքումս (16 տարեք էր) տակաւին
«Մշակ» և «Մեղուն» չեմ կարդացել (աղ-
նիւ խիղճ). 6-ը, բաւ ես միթէ կտր-
դացել եմ, մենք հեռագրեցիք, որպէս
զի, մեր անունը «Մշակ» մէջ տալու
սե տաւերով դուրս կայ, նա էլ 5 օր տե-
ւաւորադարար չը յաշնդուեցաւ (ախտոս
4 բաժակ կաթի փողով). 7-ը, Եւրո-
մեր բերանից դեռ կաթի հոտ է գալի,
մեր ինչ ժամանակն է, որ այսպիսի
ջանջալ ու զաւաղալներ չեմ մտնել
է՞. 8-ը, չէ որ Սոֆիան էլ 12 տա-
րեկան էր, բաւ ինչու էր տրուում ամ-
բողջ խորայնացուող աղբին (միջապանում
էր օրը). 9-ը, թէ այսպէս թէ այն-
պէս անցել է. ահա, ստացե՛ք ձեր հե-
ռագրի ծախքը լիովին և վերջ դրէ՛ք
այդպիսի ցնդարանութեանց, որք յա-
ճախ են կրկնում մեր մէջ. 10-ը, սուս,
սուս, պապանձուեցէք «Մեղուն»-
ական է դալիս կը լսէ ու կը ծիծաղէ,
(անմեղ պատանի):

Յիշատակում խոմբը թէ քաղի-
ցած էր և՛ ալաղաւան անձնաւորու-
թիւններից, բայց սակայն նրանք հա-
մարանութեամբ էին հեռագրել առանց
«խորհրդեան» կրօնի և աղղութեան:
Հանթ.

Բազու